

Interreg

Austria-Czech Republic

European Regional Development Fund

TECHNICKÝ SLOVNÍK PRO OBOR STAVEBNICTVÍ

FACHWÖRTERBUCH FÜR DEN BEREICH BAUWESEN

TECHNICAL DICTIONARY FOR THE FIELD OF CIVIL ENGINEERING

ČESKO / NĚMECKO / ANGLICKÝ
TSCHECHISCH / DEUTSCH / ENGLISCH
CZECH / GERMAN / ENGLISH

UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES
UPPER AUSTRIA

EUROPEAN UNION

Tato publikace vznikla na Vysoké škole technické a ekonomické v Českých Budějovicích a University of Applied Sciences Upper Austria v rámci programu INTERREG jako součást projektu „Metodický koncept k efektivní podpoře klíčových odborných kompetencí s využitím cizího jazyka“, registrační číslo 62.

Dieses Wörterbuch erstand in Kooperation zwischen der Hochschule für Technik und Wirtschaft in Budweis und der Fachhochschule Oberösterreich im Rahmen des INTERREG-Projekts „Methodenkonzept zur effektiven Unterstützung von beruflichen Schlüsselkompetenzen in einer Fremdsprache“, Projektnummer 62.

This dictionary was created at the Institute of Business and Technology in České Budějovice and University of Applied Sciences Upper Austria as a result of an INTERREG project called "Methodological concept to effectively support key professional competences using foreign language", reg. No. 62.

Manažeři projektu / Projektverantwortliche / Project Managers

Mgr. Libuše Turinská
Mag.^a Dr.ⁱⁿ Martina Gaisch

Autoři / Autoren / Authors

Ing. Bc. Karel Antoš
Ing. Ladislav Bartuška
PaeDr. Ivana Bečvářová
Ing. Jiří Čejka, Ph.D.
Mgr. Václav Dobiáš
Mag.a Dr.a Martina Gaisch
Ing. Martina Hlatká
Mgr. Stanislav Jíra
Ing. Monika Karková, PhD.
Doc. Ing. Ján Kmec, CSc.
Ing. Michal Kraus, Ph.D.
Ing. Vladimír Lupták, PhD.
Ing. Ján Majerník, PhD.
Ing. Josef Musílek, Ph.D.
Mgr. Tomáš Náhlík, Ph.D.
Ing. Vladimír Nývlt, MBA, Ph.D.
Ing. Ludmila Opekarová, Ph.D.
MhDr. Helena Pavličíková, CSc.
Ing. Kristýna Prušková
Victoria Rammer, MA
Ing. Ondrej Stopka, PhD.
Mgr. Libuše Turinská
Ing. Terezie Vondráčková, Ph.D.

Vydavatel / Herausgeber / Publisher

Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích
Okružní 517/10
370 01 České Budějovice

Rok vydání / Erscheinungsjahr / Year of publication

2019

ISBN: 978-80-7468-141-7

STAVEBNICTVÍ

BAUWESEN

CIVIL ENGINEERING

**ČESKO / NĚMECKO / ANGLICKÝ
TSCHECHISCH / DEUTSCH / ENGLISCH
CZECH / GERMAN / ENGLISH**

A

architektonický sloh

charakterizován vlastnostmi, které činí budovu nebo jinou architektonickou strukturu pozoruhodnou či historicky identifikovatelnou

Architekturstil

die Klassifizierung von Gebäuden nach Aussehen, Struktur, Materialien und historischem Zeitraum

architectural style

classification of buildings according to their appearance, structure, materials, and historic period

architektura

stavitelské umění, které se zabývá tvorbou objektů a prostorů

Architektur

die Konfiguration von Materie, Raum und Ereignissen

architecture

the art and technique of designing and building, as distinguished from the skills associated with construction

B

bednění

dočasná nebo trvalá pomocná konstrukce vytvářející formu pro uložení a zhutnění betonu při výrobě betonových a železobetonových konstrukcí nebo pro uložení a zhutnění hlíny při budování hliněných staveb.

Schalung

eine Gussform, die in die Frischbeton zur Herstellung von Betonbauteilen eingebracht wird. Nach dem Erhärten des Betons wird sie im Regelfall entfernt. Die Schalung ist die entsprechende Hohlform zum Betonbauteil

formwork

a temporary mould into which concrete is poured and formed

BIM (Building Information Management)

informační model budovy; proces vytváření a správy dat o budově během celého jejího životního cyklu

BIM (Building Information Management)

ein intelligenter 3D-Modell-basierter Prozess, der Architektur-, Ingenieur- und Bauprofis (AEC) der Einblicke und Tools für eine effizientere Planung, Konstruktion, Errichtung und Verwaltung von Gebäuden und Infrastrukturen gibt

BIM (Building Information Management)

an intelligent 3D model-based process that gives architecture, engineering, and construction (AEC) professionals the insight and tools to more efficiently plan, design, construct, and manage buildings and infrastructure

BLC (Building Life Cycle)

časové období od vzniku myšlenky na stavbu a její přeměnu v záměr přes projektování, realizaci, její užívání a případně změny stavby až do její likvidace

BLC (Building Life Cycle)

die Betrachtung eines Gebäudes über den gesamten Zeitraum seiner Nutzung (Planung, Bau, Betrieb, Abbruch und Abfallbehandlung)

BLC (Building Life Cycle)

the view of a building over the course of its entire life (design, construction, operation, demolition and waste treatment)

C

CDE (Common Data Environment)

společné datové prostředí; jediným zdrojem informací používaných ke shromažďování, správě a šíření informací pro celý tým projektu

CDE (Common Data Environment)

ein zentrales Repository, in dem Bauprojektinformationen gespeichert sind. Eine einzige Informationsquelle für das Projekt, mit der die Dokumentation des grafischen Modells und der nicht-grafischen Daten für das gesamte Projektteam gesammelt, verwaltet und verbreitet wird

CDE (Common Data Environment)

is a central repository where construction project information is housed. A single source of information for the project, used to collect, manage and disseminate documentation the graphical model and non-graphical data for the whole project team

certifikace budovy

potvrzení o splnění kritérií určitého standardu; komplexní hodnocení udržitelnosti budov

Gebäudezertifizierung

die Bestätigung, dass das Gebäude bestimmte Kriterien erfüllt. Es handelt sich um eine komplexe Bewertung der Nachhaltigkeit von Gebäuden

building certification

confirms that the building meets certain criteria. It is a complex assessment of building's sustainability

D

demolice

odstranění celého objektu nebo jeho části omezené svislými či vodorovnými rovinami o vzdálosti minimálně rovné výšce jednoho podlaží

Abriss

eine Entfernung bzw. absichtlichen Zerstörung eines Zielobjektes oder eines Teils davon, oft um an dieser Stelle etwas anderes zu bauen

demolition

the act of deliberately destroying it, often in order to build something else in its place

dolmen

jednodušší typ megalitické hrobky, pohřební komora je tvořena několika vztyčenými balvany

Dolmen

ein aus großen, unbehauenen oder behauenen Steinblöcken errichtetes Megalith-Bauwerk, das zumeist als Grabstätte diente. Es besteht aus drei oder mehr aufrecht stehenden Tragsteinen, auf denen eine oder mehrere Deckplatten ruhen

dolmen

a group of stones consisting of one large flat stone supported by several vertical ones, built in ancient times

Dom-ino

(Domus a Innovatio); systém sloupů, skeletová konstrukce ze 6 sloupů na patkách a 3 desky propojené schodištěm

Domino House

ein offener modularer Grundriss, der von dem bekannten Architekten Le Corbusier in den Jahren 1914–1915 entworfen wurde

Dom-ino House

an open floor plan structure consisting of three concrete slabs supported by six thin slabs with staircase

E

ERP (Enterprise Resource Planning)

plánování podnikových zdrojů; způsob řízení a plánování zahrnující veškeré zdroje spojené s celou organizací (podnikem)

ERP (Enterprise Resource Planning)

eine Geschäftsprozessmanagement-Software, die es einem Unternehmen ermöglicht, ein System von integrierten Anwendungen zur Verwaltung des Geschäfts zu verwenden und viele Backoffice-Funktionen im Zusammenhang mit Technologie, Dienstleistungen und Personalwesen zu automatisieren

ERP (Enterprise Resource Planning)

a business process management software that allows an organization to use a system of integrated applications to manage the business and automate many back office functions related to technology, services and human resources

exekuční plán projektu

založen na definici cílů BIM, kterých je dosaženo prostřednictvím aplikace BIM užití

Projektdurchführungsplan

legt die Strategie für das Management eines Projekts fest

project execution plan

sets out the strategy for managing a project

F

FM (Facility Management)

zajištění a rozvoj infrastruktury a služeb; zahrnuje správu budov, správu infrastruktury organizace, nákup podpůrných služeb a celkové sladování pracovního prostředí organizace

FM (Facility Management)

eine professionelle Managementdisziplin, die sich auf die effiziente und effektive Bereitstellung von Unterstützungsleistungen für die Unternehmen konzentriert, denen sie dient

FM (Facility Management)

integrated management of multiple and interdisciplinary technologies, personnel, systems and processes

G

GIS (Geographic Information System)

organizovaný soubor počítačového hardware, software a geografických údajů navržený pro efektivní získávání, ukládání, upravování, obhospodařování, analyzování a zobrazování všech forem geografických informací

GIS (Geographic Information System)

ein System zum Erfassen, Speichern, Manipulieren, Analysieren, Verwalten und Präsentieren aller Arten von Geodaten

GIS (Geographic Information System)

a system designed to capture, store, manipulate, analyze, manage, and present all types of geographical data

H

IFC (Industrial Foundation Classes)

specifikace objektového neutrálního datového formátu vyvíjená organizací International Alliance for Interoperability (IAI, buildingSMART)

IFC (Industrial Foundation Classes)

ein Datenmodell, das beschreiben kann, wie eine Anlage genutzt wird, wie sie aussieht, wie sie aufgebaut ist und wie sie betrieben wird

IFC (Industrial Foundation Classes)

data model that can describe how a facility is used, what it looks like, how it is constructed, and how it is operated

I

J

K

kesony

velkoplošné studně uzavřené stropem, který vytváří pracovní komoru zabezpečenou proti vnikání vody přetlakem vzduchu. Používá se pro zakládání ve vodě

Senkkasten

eine kastenförmige Struktur, die häufig bei Tiefbauprojekten verwendet wird, bei denen Arbeiten in Bereichen durchgeführt werden, die in Wasser versunken sind

caisson

a box-like structure commonly used in civil engineering projects where work is being carried out in areas submerged in water

klenba

jedny z nejstarších konstrukcí stropu. Jejich oblá lícní plocha je odvozena z válcové, rotační nebo jiné plochy

Gewölbe

ein Gewölbe ist eine nach oben hin gewölbte Gebäudedecke, die nicht – wie etwa eine Balkendecke – flach auf den Wänden aufliegt. Verschiedene Bautypen leiten die aus der Nutzlast und dem Eigengewicht entstehenden Kräfte als Drucklast auf Wände und/oder Pfeiler ab

vault

an arched structure of masonry usually forming a ceiling or roof

kromlech

okrouhlé seskupení jednotlivých vztyčených kamenů, menhirů

Cromlech

eine veraltete Bezeichnung für verschiedene Arten von Megalithbauwerken. Es bezeichnet eine jungsteinzeitliche kreisförmige Steinsetzung für Kultstätten

cromlech

a circle of monoliths usually enclosing a dolmen or mound

lineární město

rozložení funkčních složek města v pásu kolem výkonné dopravní tepny s hromadnou městskou dopravou

Linear City

ein städtebauliches Konzept für eine ausgedehnte Stadtentwicklung, bestehend aus einer Reihe von funktional spezialisierten parallelen Sektoren

linear city

an urban planning concept for a stretched out urban development, consisting of a series of functionally specialized parallel sectors

LOD (Level of Development)

měřítko zpracování stavebního elementu z hlediska jeho ocenění

LOD (Level of Development)

definiert den Inhalt und die Zuverlässigkeit von BIM-Elementen in verschiedenen Phasen oder Meilensteinen

LOD (Level of Development)

defines the content and reliability of BIM elements at different stages or milestones

LOI (Level of Information)

úroveň podrobnosti informací

LOI (Level of Information)

beschreibt den Informationsgehalt eines BIM-Objekts zu einem bestimmten Zeitpunkt im Projekt

LOI (Level of Information)

describes the information content of a BIM object at a specific time in the project

lokátor

osoba, která ve středověku prováděla lokaci (developer) za účelem založení vesnice nebo města

Locator

eine Person (Verantwortliche/r) im Mittelalter für die Räumung, Besichtigung und Aufteilung der zu besiedelnden Flächen

locator

in the Middle Ages, a person responsible for the clearing, survey and apportionment of land that was to be settled

lomenice

dekorativně skládaný dřevěný štít chalupy. U sedlové střechy je to štít trojúhelníkový, u valbové lichoběžníkový

Gefaltete Platte

die Anordnungen von flachen Platten, die in verschiedene Richtungen geneigt und entlang ihrer Längskanten verbunden sind

folded slab

assemblies of flat plates, or slabs, inclined in different directions and joined along their longitudinal edges

lomený oblouk

architektonický prvek, typický zejména pro gotiku ve tvaru např. půlkruhu nebo podkovy, používaný v obvodovém zdění i v interiéru

Spitzbogen

ein aus zwei Kreisen konstruierter Bogen mit Spitze. Er gilt in der Architektur als ein zentrales Element der Gotik

ogive

an arch with a pointed apex, formed by the intersection of two S curves usually confined to decoration and not used in arcade arches

M

megalitické kultury

označení pravěkého období, v němž docházelo ke vztyčování kamenných konstrukcí

Megalithkulturen

die Angabe der prähistorischen Periode, in der die Errichtung von Steinstrukturen erfolgte

megalithic cultures

a terms used to describe a period in which buildings were built by people from many parts of the world living in many different periods

menhir

kamenný blok svisle zasazený do země

Menhir, Hinkelstein

eine aus dem Bretonischen entlehnte Bezeichnung für einen vorgeschichtlichen, hochragenden Steinblock

menhir

a large upright standing stone

middleware

software, který je mezi operačním systémem a na něm spuštěnými aplikacemi, a který umožňuje komunikaci a správu dat

Middleware

eine Software, die als Brücke zwischen einem Betriebssystem oder einer Datenbank und Anwendungen, insbesondere in einem Netzwerk, dient

middleware

software that acts as a bridge between an operating system or database and applications, especially on a network

monolitické konstrukce

stavební technologie umožňující vytvořit si konstrukci přímo na stavbě; typické jsou železobetonové konstrukce, kdy se postaví bednění (bednění vytváří tvar konstrukce), do bednění se podle projektu vloží výztuž a následně se dovnitř nalije beton

monolithische Strukturen

eine Struktur, in der alle Komponenten wie Wände, Decken, Treppenhäuser, Sonnenschutz usw. monolithisch auf einmal aus einem homogenen Material, üblicherweise Beton, gegossen werden

monolithic construction

a structure in which all the components like walls, slabs, staircases, sunshades etc. are cast monolithically at one time using one homogeneous material that is concrete

N

nadpraží

konstrukce uzavírající otvor v horní části, horní část překladu

Tür- / Fensterkopf

die Oberseite eines jeden Bau-teils

door / window head

the top of any construction element

neredundantní model	nicht redundantes Modell	non-redundant model
model, ve kterém je každá informace, každý fakt obsažen pouze jednou	ein Modell, in dem jede Information nur einmal enthalten ist	information or fact is contained only once
nosná konstrukce	Tragkonstruktion	load-bearing structure
prvky, které vymezují a rozdělují prostor stavby a zároveň přebírají, rozdělují a přenášejí zatížení	bezeichnet Elemente, die den Bauraum begrenzen und aufteilen und gleichzeitig die Last übernehmen, aufteilen und übertragen	components of a building which carries and transfers the load to the ground safely

O

OpenBIM	OpenBIM	OpenBIM
přístup založený na prosazování na otevřeného přístupu k informacím	ein universeller Ansatz für die kollaborative Planung, Realisierung und den Betrieb von Gebäuden auf der Grundlage offener Standards und Workflows	a universal approach to the collaborative design, realization, and operation of buildings based on open standards and workflows
ostění	Pfosten, Laibung	jamb
postranní plocha otvoru ve stěně, kde je okno vsazeno, obecně vnitřní plochy otvorů ve stěnách	ein Seitenpfosten oder eine Oberfläche einer Türöffnung, eines Fensters oder eines Kamins	a side post or surface of a doorway, window, or fireplace
otvor	Öffnung	opening
volný prostor	ein struktureller Spalt in einer Wand, einem Dach oder einem Boden, der für den Einbau eines Fensters, einer Tür oder einer Platte freigehalten wird	structural gap in a wall, roof or floor, ready to receive a window, door or panel

P

panely

prefabrikovaný stavební díl ve tvaru desky, obvykle vyrobený z betonu

Panele

ein vorgefertigtes plattenförmiges Bauteil, meist aus Beton

panels

a form of building product that can be manufactured off-site and assembled on-site, providing an alternative to traditional site-based construction

parametrický model

podstata chování technického objektu vyjádřena koeficienty (parametry) rovnic, reprezentující fyzikální pochody uvnitř objektu

parametrisches Modell

erfasst alle seine Informationen über die Daten innerhalb seiner Parameter

parametric model

captures all its information about the data within its parameters

pásové město

složené ze šesti paralelních pruhů – zón v přesně definovaném pořadí: 1. železnice, 2. průmyslová zóna, 3. zelená zóna, 4. obytná zóna, 5. zóna parků a sportovního zázemí a 6. zemědělská zóna

Städte mit Zonen

Städte, in denen das Land einer Gemeinde in Zonen (Wohn-, Gewerbe-, etc.) unterteilt ist

cities with zoning

cities in which the land of a municipality is divided into zones (residential, industrial, etc.)

pásové okno

prosklená konstrukce mezi parapetem a stropní deskou probíhající vodorovně po celé délce nebo větší části podlaží, případně svislý okenní pás osazený do svislého stavebního otvoru probíhajícího přes více podlaží (např. okna schodišťové šachty), a to včetně neprůhledných částí rámu nebo neprůhledných výplní osazených do rámu okna

Streifenfenster

eine Reihe von Fenstern, die ein horizontales Band über die Vorderseite eines Gebäudes bilden

strip window

a series of windows that forms a horizontal band across the face of a building.

pažení

zajištění stěn výkopů proti sesu-nutí

Traggerüst

eine Stütze oder Unterstützung, in der Regel vorübergehend, die bei der Reparatur oder dem ursprünglichen Bau von Ge-bäuden und bei Ausgrabungen verwendet wird

shoring

form of prop or support, usually temporary, that is used during the repair or original construc-tion of buildings and in excava-tions

pendetivy

trojúhelníkovitá výplň cípů prostoru, který má být zakryt kruhovou nebo oválnou kupolí

Pendentif

ein sphärisches Dreieck zur Überleitung vom quadratischen Grundriss des Unterbaus zum Fußkreis der Kuppel. Das Pen-dentif wird von drei viertelsbo-gen begrenzt, von denen der obere horizontale den vierten Teil des Fußkreises der Kuppel bildet

pendetives

one of the concave triangular members that support a dome over a square space.

plan libre (volný plán)

charakteristické oddělení nosné konstrukce od konstrukcí vyme-zujících prostor;; tím, že konstrukce vymezující prostor ztrácí svou nosnou funkci, stává se prostorové uspořádání staveb na konstrukci nezávislé a umožňuje větší variabilitu vnitřních prostor

Freier Plan

eine charakteristische Trennung der Tragstruktur von raumbe-grenzenden Strukturen. Wenn die raumdefinierende Struktur ihre tragende Funktion verliert, wird die räumliche Anordnung der Gebäude unabhängig von der Struktur und ermöglicht eine größere Variabilität der Innenräume

free plan

the role of structure is sepa-rated from that of enclosure of spaces, an open plan with non-load-bearing walls dividing interior space

podlaží

jedna úroveň budovy v dané výšce nad či pod zemí.

Stockwerk

eine Ebene des Gebäudes in einer bestimmten Höhe über oder unter der Erde

storey

building comprising all the rooms that are on the same level

prefabrikace

hromadná výroby stavebních dílů. tzv. prefabrikátů (předvýroba)

Vorfertigung

die Montage von Gebäuden oder deren Komponenten an einem anderen Ort als der Bau-stelle

prefabrication

assembly of buildings or their components at a location other than the building site

příčka

svislá nenosná konstrukce

Partition

eine vertikale nicht tragende Struktur oder Wand, die einen Raum in zwei Bereiche teilt

partition

a structure dividing a space into two parts, especially a light interior wall

procesní mapa

přehledné členění všech procesů a činností v organizaci

Prozesslandkarte

ein Planungs- und Steuerungsinstrument, das den Arbeitsablauf visuell beschreibt

process map

planning and management tool that visually describes the flow of work

průduch

slouží k větrání vnitřních prostor, odvádění škodlivin z místnosti

Rauchabzug

ein Schaft oder Rohr, der in einem Schornstein verwendet wird, um Rauch, Gas usw. abzuleiten

flue

a shaft, tube, or pipe, used in a chimney, to carry off smoke, gas, etc.

průvlak

vodorovný nosník, který přebírá zatížení stěny nebo stropu a přenáší ho na stěny, podpěry nebo sloupy

Tragbalken

ein tragendes Element in der Baukonstruktion

supporting beam

the main beam in a structure that supports the main loads

půdorys

plán, který ukazuje pomyslný řez budovou ve výšce jeden metr od podlahy

Grundriss

eine abstrakte, gezeichnete, zweidimensionale Darstellung einer Raumbedingung. Es zeigt den Grundriss eines Hauses oder einer Immobilie von oben

floor plan

a floor plan is an abstract, drawn, two-dimensional representation of a spatial condition. It shows the layout of a home or property from above

A large, bold, white letter 'Q' is centered within a solid red square background.A large, bold, white letter 'R' is centered within a solid red square background.

ramenát

zakřivený nosník, k němuž se upevňuje bednění

Zentrierer

ein gebogener Balken, an dem die Schalung befestigt ist

centring

temporary structure upon which the stones of an arch or vault are laid during construction

Raumplan (prostorový plán)

plán budovy beroucí v úvahu i velikost a světlou výšku místností v závislosti na jejich funkci a reprezentativním významu

Raumplan

eine Planungsmethode auf der Grundlage diskreter Räume und eines dynamischen Abschnitts. Diese Methode legt großen Wert auf die Größe der einzelnen Räume und erfordert oft Schritte in jeden Raum oder jede Gruppe von Räumen

Raumplan (room plan)

planning method based on discreet rooms and a dynamic section. This method places great emphasis on the scale of individual rooms and often requires steps into each room or cluster of rooms

reologie

vztahy mezi napětím, třením, viskozitou a deformací.

Rheologie

die Beschreibung und Bewertung des Verformungs- und Fließverhaltens von Werkstoffen

rheology

describe and assess the deformation and flow behaviour of materials

RFI (Request for Information)

žádost o poskytnutí informací

RFI (Request for Information)

ein formales Verfahren zum Sammeln von Informationen

RFI (Request for Information)

formal process for gathering information

S

sedání

proces, při kterém postupně dochází k zmenšení výšky stěny

Gebäudesetzung

die langsame Senkung eines Bauwerks bzw. eines Gesteinskörpers durch allmähliche Erdichtung (Kompaktion) des Untergrundes

settlement of a building

downward movement of the ground caused by a load consolidating the soil below it or causing displacement of the soil

sémantický web

rozšíření současného webu, jenž datům přiřazuje přesný význam, díky kterému bude možná kooperace jak lidí tak softwaru

Semantic Web

eine Erweiterung des Webs, um Daten zwischen Rechnern einfacher austauschbar und für sie einfacher verwertbar zu machen. Es bezeichnet ein Netz von Daten, die so verknüpft sind, dass sie problemlos von Maschinen anstelle von menschlichen Bedienern verarbeitet werden können

semantic web

a mesh of data that are associated in such a way that they can easily be processed by machines instead of human operators

skeletová konstrukce	Skelettstruktur	skeleton structure
nosná konstrukce z využitěného (armovaného) betonu	eine tragende Wandkonstruktion	load bearing wall structure
skořepina	Gehäuse	shell
Plošná konstrukce, jejíž tloušťka je mnohonásobně menší než zbývající dva rozměry, používaná jako nosná část konstrukce ohraničující nějaký objem	die Grundlegende äußere Struktur eines Gebäudes oder Fahrzeugs, insbesondere, wenn Teile im Inneren zerstört oder weggenommen wurden oder noch nicht hergestellt wurden	basic outer structure of a building or vehicle, especially when the parts inside have been destroyed or taken or have not yet been made
Stavebnictví 4.0	Bau 4.0	Construction 4.0
Zavádění inovací do stavebnictví	die Digitalisierung der Bauwirtschaft	digitalisation of the construction industry
strukturální plán	Strukturplan	structure plan
klade důraz na nosnou konstrukci, která slouží zároveň k vymezení prostoru. Pracuje zejména se stěnami a pilíři, případně prostorovými buňkami, které mají jak funkci nosnou, tak v sobě zároveň vymezují užitný prostor	basiert auf der Übereinstimmung zwischen der tragenden Struktur und der Raumform. Die Räume sind durch die Konstruktion definiert	is based on accordance between load-bearing structure and the shape of space. The spaces are defined by construction
superkonstrukce	Oberbau, Aufbaustruktur	superstructure
vzniká soustředěním zatížení do jednoho mohutného nosného prvku (nebo do malého počtu nosných prvků tvořících primární nosnou konstrukci a ta vynáší sekundární systém stěnový, skeletový nebo buňkový	der Teil eines Gebäudes, der über dem Erdgeschoss errichtet wird und dem Zweck der bestimmungsgemäß Verwendung des Gebäudes dient. Dazu gehören Stützen, Balken, Tür- und Fensterpläne, Bodenbeläge, Bedachungen usw.	is the portion of a building which is constructed above the ground level and it serves the purpose of structure's intended use. It includes columns, beams, door and window schedules, flooring, roofing, etc.
světlá výška	Stehhöhe	headroom
vzdálenost od vrchního povrchu podlahy po spodní část stropu téhož podlaží	der Abstand unter einem Dach oder einer Brücke	the amount of space below a roof or bridge

T

tambur

prstenec zdiva pod kupolí, válec obvykle kruhového, oválného elipsovitého nebo mnohoúhelného půdorysu, na který dosedá kupole. Bývají zde umístěná okna pro osvětlení vnitřního prostoru centrálny

Tambour

ein vertikales Architekturelement mit einem meist runden, seltener auch polygonalen oder ovalen Querschnitt bezeichnet, das als verbindendes Zwischenglied oberhalb eines meist quadratischen Baukörpers und dessen aus einer Kuppel oder einem Klostergewölbe bestehenden Dach fungiert

tholobate

term given to the cylindrical drum on which a dome is raised

technická zařízení budov (TZB)

technická zařízení budov; soubor technických systémů v každé budově – vodovod, kanalizaci, vytápění, vzduchotechnika (větrání a chlazení).

Technische Gebäudeausrüstung

ein Set an technischen Systemen in jedem Gebäude - Wasserversorgung, Kanalisation, Heizung, Lüftung (Lüftung und Kühlung) zur Planung, Installation, Betrieb und Überwachung

technical building services

the design, installation, operation and monitoring of the technical services in buildings

topologická analýza

soubor výkonných nástrojů, které mohou kvantifikovat tvar a strukturu dat

topologische Analyse

eine Reihe leistungsstarker Tools, mit denen sich Form und Struktur von Daten quantifizieren lassen

topological analysis

a collection of powerful tools that can quantify shape and structure in data

U

územní plánování

činnost zabývající se komplexním řešením všech složek a zájmů v území. Hlavním cílem územního plánování je vytváření předpokladů pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, jehož podstatou je vyvážený vztah mezi životním prostředím, hospodářským rozvojem a soudržností společenství obyvatel

Flächennutzungsplanung

eine Tätigkeit, die sich auf das Treffen von Entscheidungen über den Standort und die Verteilung von Landnutzungsaktivitäten konzentriert. Eines der Hauptziele ist es, sicherzustellen, dass die Nutzung der Bodenressourcen organisiert geplant und umgesetzt wird, um den Bedürfnissen der heutigen und zukünftigen Generation gerecht zu werden

spatial planning

an activity centered on making decisions relating to the location and distribution of land use activities. One of its main objectives is to ensure that the utilization of land resources is planned and implemented in an organized manner to meet the needs of present and future generation

V

vazba zdiva

vazbou rozumíme takové sestavení cihel, aby ve dvou sousedních vrstvách neprobíhaly styčné spáry nad sebou. Tato vazba má velký vliv na rovnoměrné roznesení tlaku ve zdi

Ziegelbindung

der Zusammenbau von Ziegeln, damit die Fugen in zwei nebeneinander liegenden Schichten nicht übereinander verlaufen. Diese Verbindung hat einen großen Einfluss auf die gleichmäßige Druckverteilung in der Wand

brick bond

a pattern in which the bricks are laid. This connection has a great influence on the even pressure distribution in the wall

vazník

hlavní nosník krovu

Traverse, Fachwerkträger

ein Fachwerk ist ein Stabwerk, dessen Stäbe alleine durch Normalkraft beansprucht werden, es ist eine zweidimensionales Vieleck, welches durch Stäbe aufgespannt wird. Fachwerke bestehen in der Regel überwiegend aus Dreiecken

truss

a truss is a framework whose bars are stressed by normal force alone, it is a two-dimensional polygon which is stretched by bars. Trusses usually consist mainly of triangles.

viewpoint for projects

nástroj pro sdílení a distribuci dokumentů vztahujících se k projektu

Viewpoint for projects

die Dokumenten- und Informationsmanagementlösung zum Teilen, Steuern und Zusammenarbeiten von Projektdokumenten mit verteilten Projektteams

viewpoint for projects

document and information management solution for sharing, controlling and collaborating on project documents with dispersed project teams

vlys

specifický druh ozdobného vodorovného pruhu na stěně stavby

Fries

ein breiter Mittelabschnitt eines Gebälkes. Er kann schlicht in ionischer oder dorischer Reihenfolge oder mit Basreliefs verziert sein

frieze

wide central section part of an entablature and may be plain in the Ionic or Doric order, or decorated with bas-reliefs

výklenek

záměrně vytvořená prohlubeň v síle zdiva budovy

Nische

eine bewusst geschaffene Aussparung im Mauerwerk des Gebäudes

niche

a shallow recess in a wall

W

X

Y

Z

zahradní města

pojem pro čtvrti rodinných domků se zahrádkami (původ: Anglie)

Gartenstädte

das Konzept beinhaltete eine von Grünflächen durchzogene, aufgelockerte und planmäßig durch Radialstraßen in Nachbarschaften gegliederte Siedlungsstruktur mit räumlicher Trennung wichtiger Funktionen, einen umlaufenden Grüngürtel und einer ausreichenden Ausstattung mit Arbeitsplätzen sowie Versorgungseinrichtungen (Ebenezer Howard, 1898)

garden cities

self-contained communities are surrounded by greenbelts, containing proportionate areas of residences, industry, and agriculture

základová deska

jeden z druhů plošných základů. Používá se pokud mezi základovými pasy zbývá tak málo rostlé zeminy, že je technicky nerealizovatelné či neekonomické zeminu mezi pásy ponechat, a v případech, kdy není jinak možné zajistit při nestejnorodé základové půdě rovnoramenné sedání budoucího objektu. Lze použít i k bezpečné izolaci stavby proti pronikání spodní vody

Fundamentplatte

ein gemeinsames Bauelement moderner Gebäude, bestehend aus einer ebenen, horizontalen Fläche, meist aus Betonguss. Es wird auch verwendet, um ein Gebäude sicher gegen Grundwasser zu isolieren

foundation slab

common structural element of modern buildings, consisting of a flat, horizontal surface, usually made of cast concrete

základová patka

konstrukce, které přenášejí bodové zatížení od sloupů do základové půdy

Polsterfundament

auch isolierte Fundamente genannt, die für flache Fundamente zur Aufnahme und Verteilung von Einzellasten, z.B. durch Stützen oder Säulen, verwendet werden. Sie können aus verstärktem oder unverstärktem Material bestehen

pad footing

also called isolated footings, used for shallow foundations in order to carry and spread concentrated loads, caused for example by columns or pillars. They can consist of reinforced or non-reinforced material.

základový rošt

souvislé konstrukce plošných základů pod průběžnými stěnami nebo pod jednotlivými sloupy

**Fundamentraster,
Tretschichgitter**

die Verwendung von Rastern beim Bau von Flachfundamenten unter durchgehenden Wänden oder unter einzelnen Pfeilern, die dazu dienen das Gewicht des Materials auf eine größere Fläche zu verteilen

footing grid

use of grid patterns in the construction of flat foundations under continuous walls or under individual pillars to distribute the weight of the material over a larger area

zděné konstrukce

stavební konstrukce vzniklá skládáním zdicích prvků z přírodních nebo umělých stavib (kamenů, cihel, tvárníc atd.) spojovaných maltou nebo kladených na sucho

**Mauerwerks-
konstruktionen**

Bauwerke, die aus einzelnen, in Mörtel eingelegten und miteinander verbundenen Einheiten bestehen

masonry structures

structures which are built from individual units laid in and bound together by mortar

zelená střecha

střecha částečně nebo zcela pokrytá vegetací a půdou, nebo pěstebním substrátem vysazovaným nad hydroizolační membránu

Gründach

die Nutzung des Raumes auf dem Dach eines Gebäudes für den Anbau von Pflanzen, entweder dekorativer Vegetation oder Nahrungspflanzen

green roof

use of the space on top of a building to grow plants, either decorative vegetation or food crops

Interreg

Austria-Czech Republic

European Regional Development Fund

UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES
UPPER AUSTRIA

